

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор Харківського національного педагогічного
університету імені Г. С. Сковороди

професор Юрій БОЙЧУК
2023 р.

ВИТЯГ

із протоколу № 7 від 30.11.2023 р.

засідання фахового семінару кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди для проведення експертизи та визначення наукової новизни, теоретичного та практичного значення результатів дисертації Го Сінхуа на тему «Формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти КНР та України (20052015 рр.)», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

ПРИСУТНІ: доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки Анна БОЯРСЬКА-ХОМЕНКО; доктор педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри освітології та інноваційної педагогіки Тетяна ТВЕРДОХЛІБ; доктори педагогічних наук, професори, професори кафедри освітології та інноваційної педагогіки: Ольга БАШКІР, Світлана ВАСИЛЬЄВА, Олена ДРУГАНОВА, Людмила ЗЕЛЕНСЬКА, Світлана ЗОЛОТУХІНА, Світлана ЛУПАРЕНКО, Марина ПІСОЦЬКА, Олена ПОПОВА, Людмила РИБАЛКО, Тетяна СОБЧЕНКО, Людмила ШТЕФАН; доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки Олена КІН; кандидати педагогічних наук, доценти, доценти кафедри освітології та інноваційної педагогіки: Алла БАЛАЦИНОВА, Наталя БОРИСЕНКО, Анжела ДЕНИСЕНКО, Алла ЦАПКО.

Головуючий на засіданні: доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки Анна БОЯРСЬКА-ХОМЕНКО.

Секретар засідання: кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки Алла ЦАПКО.

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри музичного мистецтва Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди Ольга МАТВЄЄВА.

Рецензенти:

– доктор педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди Тетяна ТВЕРДОХЛІБ;

– доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри музичного мистецтва Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди Вікторія ТУШЕВА.

СЛУХАЛИ:

Здобувача наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки Го Сінхуа.

Го Сінхуа, 1979 року народження, громадянство – Китайська Народна Республіка, освіта – вища (закінчив магістратуру Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, 2019 р.), місце роботи – Хендяньська академія кіно і телебачення (Zhejiang Hengdian Film and Television Academy) (м. Цзиньхуа, провінція Чжецзян, КНР), посада – диригент оркестру.

Закінчив аспірантуру Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (2023 р.).

Освітньо-наукову програму Го Сінхуа засвоєно в повному обсязі, пройдено контролю за індивідуальним планом аспіранта.

Тему дослідження затверджено вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (протокол № 13 від 27.02.2019 р. та уточнено протоколом № 7 від 21.12.2020 р.). Дисертаційну роботу виконано в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди.

1. Наукова доповідь здобувача Го Сінхуа.

Го Сінхуа: Шановна Анно Володимирівно! Шановні викладачі, члени кафедри! Вашій увазі пропонується наукове дослідження на тему «Формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти КНР та України (20052015 рр.)».

Актуальність дослідження зумовлена сучасними потребами КНР у вирішенні проблеми формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти КНР та України. Це пов'язано з такими чинниками: інтенсивністю утворення симфонічних колективів у КНР протягом ХХ (двадцятого) початку ХХІ (двадцять першого) століття; організацією професійної підготовки китайських музикантів та диригентів симфонічних оркестрів та спрямованістю на інтенсифікацію концертного життя народу. Успішні економічні реформи стали потужним імпульсом для створення розвиненої інфраструктури концертно-виконавської діяльності творчих колективів не тільки в крупних культурних мегаполісах, а й у відносно менших регіональних центрах. Відкриття надсучасних концертних залів і оперних театрів, проведення реформи музично-освітньої системи, залучення видатних іноземних митців до творчої співпраці з мистецькими колективами країни дозволили підняти рівень оркестрової культури КНР. Однак, підготовка керівників симфонічних оркестрів не задовольняє потреби практики, тому великого значення набуває питання нарощування виконавських сил та підвищення якості підготовки диригентів у КНР.

Мета дослідження – узагальнити теоретичні ідеї та практичний досвід формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти КНР для творчого використання у педагогічних університетах України.

Завдання дослідження:

1. Розкрити сутність базових понять дослідження та дослідити національні системи підготовки диригентів оркестрів у КНР та Україні.

2. Визначити структуру та зміст диригентсько-оркестрової компетентності учителів музичного мистецтва.

3. Проаналізувати та зіставити зміст, форми, методи та особливості формування диригентсько-оркестрової компетентності учителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти КНР та України.

4. Окреслити взаємні перспективні напрями творчого використання педагогічно цінних теоретичних і практичних напрацювань з формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва.

Об'єкт дослідження – диригентсько-оркестрова підготовка вчителів музичного мистецтва.

Предмет дослідження – теорія і практика формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти КНР та України. У дисертації відповідно до мети і завдань наукової розвідки здійснено цілісне дослідження проблеми формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти КНР та України, розкрито сутність базових понять дослідження.

Проаналізовано стан розробленості досліджуваного питання у педагогічній теорії. За дослідженнями китайських науковців показано становлення національної системи підготовки диригентів народних та симфонічних оркестрів, підготовки диригентів оркестрів в Україні, визначено спільні та індивідуальні риси.

Показано, що формування кадрового потенціалу професійних диригентів було одним із визначальних чинників динамізації розвитку симфонічного оркестрового виконавства після заснування КНР. Представниками першої генерації професійних диригентів є – Лі Делунь, Цао Пен, Хуан Сяотун та Чжен Сяоїн, які стали пропагандистами європейських оркестрових традицій.

Визначено, що диригентсько-оркестрова компетентність вчителя музичного мистецтва є показником готовності професійно виконувати функції керівника музично-інструментального колективу відповідно до сучасних вимог. Вона є інтегративною характеристикою особистості вчителя, яка дає змогу акумулювати індивідуальні якості й професійно-педагогічні знання, трансформуючи їх в уміння здійснювати фахову діяльність з керівництва народним або симфонічним колективом з притаманним кожному вчителеві творчим іміджем і стилем роботи.

Доведено, що диригентсько-оркестрова компетентність майбутніх учителів музичного мистецтва має структуру, що складається з таких компонентів: *ціннісно-змістового, мотиваційно-діяльсного, рефлексивно-особистісного.*

Проаналізовано зміст, форми, методи та особливості формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти КНР та України.

Показано, що у КНР, на основі західної концепції диригування були сформовані загальнопрофесійні та професійні компетентності керівників народно-інструментальних та симфонічних оркестрів на основі іноземних та вітчизняних методичних посібників з диригентського мистецтва, відповідними інструментами та варіативними системами знань про даний вид діяльності, а також методи навчання. Була створена національна диригентська система освіти, що реалізується в консерваторіях та університетах. Курс музичного диригування у консерваторіях має на меті підготовку диригентів, організаторів та керівників у сфері колективного музично-виконавського мистецтва (опера, симфонія, хор). До змісту підготовки входять такі дисципліни як: читання партитур, сольфеджіо поглибленого рівня, виконання симфоній на двох фортепіано, хор, оркестр, гармонія, поліфонія, аналіз форм музичних творів тощо. Дисципліни з підготовки диригентів оркестрів варіюються у різних консерваторіях. Так, ще можуть додаватися: вступ до мистецтва диригування, вивчення симфонічної літератури, історія музики. До змісту підготовки диригентів оркестрів відноситься наявність великих творчих шкіл, серед яких одна з відоміших – школа Хуан Сяотун. Методи роботи з оркестрами знаходяться у площині репетиційної діяльності, що поєднує: визначення репертуару, ознайомлення з твором, роботу диригента з оркестром з урахуванням композиторських коментарів, робота з кожною групою оркестру окремо тощо.

Виокремлено низку положень, які характеризують особливості професійної підготовки диригентів симфонічних оркестрів, якими є: розуміння того, що між західноєвропейською симфонічною музикою та китайською не має інтонаційної близькості; необхідність інтеграції західноєвропейських симфонічних форм у китайську музичну культуру; пропагування західноєвропейської культури і симфонічної музики для її інтеграції з китайською музичною культурою та поширення останньої у світі; необхідність естетичної спрямованості навчання школярів, студентів коледжів для просування симфонізації китайського суспільства.

Окреслено перспективні напрями творчого використання педагогічно цінних теоретичних і практичних доробок китайських фахівців з проблеми формування диригентсько-оркестрової компетентності у закладах вищої освіти КНР для творчого використання у педагогічних університетах України. Визначено, що навчальні програми підготовки вчителів музичного мистецтва у КНР та Україні з формування диригентсько-оркестрової компетентності є співставними, оскільки і КНР, і Україна наслідують європейську систему мистецької освіти. Проте, через розбіжності у культурі, різні культурні традиції та різний час інтеграції до європейської музичної культури шляхи становлення та розвитку диригентської освіти та формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва у КНР та Україні мають свої особливості. Дякую за увагу!

2. Запитання до доповідача, відповіді на них.

ГОЛОВУЮЧИЙ: «Які будуть запитання до Го Сінхуа?».

Світлана ЗОЛОТУХІНА: д. пед. н., проф.: «Скажіть, будь ласка, як ви вважаєте, які причини того, що у сучасній КНР така велика увага приділяється саме розвитку симфонічного виконавства?».

Го Сінхуа: «Дякую за питання. Наша думка спирається на дослідження китайських науковців, які стверджують, що з підвищенням рівня життя людей, зростає і потреба в їхньому духовному розвитку. Такі ж процеси відбуваються і у вищих навчальних закладах, де зусилля керівників спрямовані на побудову гуманістичної атмосфери, культивування та виховання в студентів художніх почуттів. Тому майже кожен університет має свій симфонічний оркестр, але їх загальний рівень є нижчим, ніж у розвинених країнах.

Зазначимо, що залучення студентів до симфонічного музикування та прослуховування симфонічних творів, на думку китайських науковців, має сприяти: розумінню та визнанню цінності західної музичної культури; підвищенню здатності до мислення музичними образами; досягненню більш високих виконавських результатів; поліпшенню виразності виконання музичних партій тощо. Також, симфонічне мистецтво сприяє побудові гарної атмосфери кампусу, що безпосередньо впливає на якість навчання студентів.».

Людмила ШТЕФАН, д. пед. н., проф.: «Скажіть, будь ласка, яке місце займає симфонічна музика в основному курсі підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва у КНР?».

Го Сінхуа: «Дякую за питання. Дякую за питання. Можна виокремити декілька позицій. Оскільки стан музичної освіти в коледжах і університетах все ще залишаються слабким, і багато студентів коледжів все ще не вміють оцінювати музичні твори та їх виконання, мають недоліки в базових знаннях і правильних естетичних уявленнях вивчення симфонічної музики в курсі "Мистецтвознавство" покликане заповнити ці потреби.

Вивчення симфонічної музики необхідне для підвищення рівня сприйняття музичних творів, покращення музичної культури та культурного рівня через навчання та участь у культурно-мистецьких заходах, має стимулювати мотивацію до навчання.

Моральний, інтелектуальний, фізичний, соціальний і естетичний розвиток є органічним цілим виховання всебічно розвиненої людини. Що стосується статусу і ролі симфонічної музики у навчанні, то вона здатна очищати серця людей і збагачувати їхній духовний світ.

Симфонічна музична освіта – це потреба сучасної епохи, оскільки вона може не тільки розвивати багату уяву, самовираження та творчість студентів, але й покращити їхні власні здібності. Майже всі вчені, які зробили видатний внесок у розвиток людства, мають якості художників, адже без уяви не буває творчості.

Симфонічна музична освіта – це сучасна потреба міжнародного обміну, оскільки мистецтво – це мова світу та інструмент спілкування між країнами. Це потреба міжнародної комунікації.».

Марина ПІСОЦЬКА, д. пед. н., проф.: «Чи є особливості у підготовці керівників оркестрів у КНР по відношенню до української підготовки?».

Го Сінхуа: «Дякую за питання. Зазначимо, що кожна країна має свій шлях становлення та розвитку симфонічного мистецтва та підготовки керівників оркестрів. Однак, основні тенденції є однаковими. Так, зазначимо, що професійне навчання диригентів у Китаї, є зовсім новою спеціальністю, яка розпочала свої існування близько 60 років тому. Становище стали рятувати деякі диригенти-симфоністи, які почали приєднуватися до народної музики. У той самий час окремі випускники факультетів симфонічного оркестрового диригування поступово почали професійно займатися виконанням народної музики й спеціально вивчали методи диригування, придатні до керівництва китайським оркестром народних інструментів.

Зазначимо, що подібні процеси були присутні й в українській музиці на початку ХХ століття».

Людмила РИБАЛКО, д. пед. н., проф.: «Скажіть, будь ласка, чому ви досліджуєте саме період 2005–2015 роки? Чим вони цікаві?».

Го Сінхуа: «Дякую за питання. На сьогоднішній день в українському музикознавстві існує періодизація китайської оркестрової культури, здійснена у декількох працях китайських дослідників: у праці Су Юйчєна, Ло Кунь, Фу Цян. Кожна з періодизацій підкреслює і розкриває ті проблеми, які є темами даних досліджень. Ми виокремлюємо період з 2005 по 2015 роки, оскільки пов'язуємо його з прийняттям важливих для освіти документів.

Так, у 2005 році Міністерство освіти КНР запропонувало план «Елегантне мистецтво в кампусі», метою якого є «наблизитися до майстрів, відчутти класику, культивувати почуття та покращити самовдосконалення». Цей план спирався на пропаганду елегантного мистецтва Лі Ланціна в кампусі. У відповідь на заклик Міністерства освіти великі коледжі та університети почали створювати різні форми оркестрів. Однак, через пізній початок створення симфонічних оркестрів у коледжах і університетах та обмежений вплив симфонічної музики серед студентів розвиток симфонічних оркестрів має багато проблем».

Світлана ВАСИЛЬЄВА, д. пед. н., проф.: «Скажіть, будь ласка, який склад симфонічних оркестрів університетів КНР та як він створюється?»

Го Сінхуа: «Дякую за питання. Склад оркестрів відрізняється відповідно до особливостей набору студентів-музикантів у різних університетах.

Музиканти Симфонічного оркестру Пекінського університету - це переважно першокурсники, які щороку в січні-березні складають вступні іспити до мистецьких колективів. Студенти з досвідом інструментального виконавства доповнюють ансамблі, що задовольняє потреби у проведенні репетицій та виступів. Симфонічний оркестр Пекінського університету в основному базується на кадрах, відібраних за результатами вступного іспиту, а члени оркестру отримують 20-бальну знижку на вступному іспиті, а також підписують угоду про репетиції та виступи.

Китайський університет зв'язку в січні кожного року під час бакалаврських професійних іспитів для всіх кандидатів, які подають заявки на вступ до школи

мистецтв, проводять набір студентів за професійними виконавськими рівнями. Діапазон набору охоплює струнні, духові, мідні, ударні та арфу й повністю відповідає системі підготовки учасників симфонічного оркестру.

Аньхойський університет створив власну музичну школу, і оркестр набирається безпосередньо зі студентів музичної школи. Спеціальні інструменти, такі як контрабас і туба, беруть на себе молоді викладачі у разі нестачі студентів».

3. Виступи рецензентів дисертації.

Тетяна ТВЕРДОХЛІБ, д. пед. н., доц.

Аналіз змісту дисертації свідчить про наукову зрілість і самостійність дослідницької думки дисертанта, достатній рівень володіння методологією дослідження. Це підтверджує повне відображення у наукових публікаціях змісту дисертації. Основні положення та висновки дисертаційної праці мають вагомое теоретичне та практичне значення, що підтверджується довідками про впровадження результатів наукового дослідження. Вважаю, що дисертація Го Сінхуа на тему «Формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти КНР та України (2005–2015 рр.)» відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03.2022 р. № 341) та може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди.

(повний текст рецензії додається).

Вікторія ГУШЕВА, д. пед. н., проф.

Вважаю, що сформульовані автором висновки до розділів та загальні висновки є обґрунтованими й достовірними. Автором проведено ґрунтовне вивчення теорії і практики формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти КНР та України (2005–2015 рр.). Матеріали дисертації пройшли необхідну апробацію, обговорювалися на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях.

З огляду на вище зазначене, рекомендуємо роботу Го Сінхуа на тему «Формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти КНР та України (2005–2015 рр.)» до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки в разовій спеціалізованій вченій раді в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди.

(повний текст рецензії додається).

4. Відповіді здобувача на зауваження рецензентів (у разі їх наявності).

Го Сінхуа: «Ми вдячні шановним рецензентам, доктору педагогічних наук, доценту, пані Тетяні ТВЕРДОХЛІБ та доктору педагогічних наук, професору пані Вікторії ТУШЕВІЙ за позитивну оцінку нашої роботи. У цілому погоджуємося з висловленими зауваженнями та побажаннями й урахуємо їх у подальшій роботі. Дякую за увагу!».

5. Відгук наукового керівника.

Ольга МАТВЄЄВА, д. пед. н., проф.

Дисертаційна робота Го Сінхуа на тему «Формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти КНР та України (2005–2015 рр.)» є самостійним і завершеним науковим дослідженням, яке виконано здобувачем особисто за актуальною темою з використанням адекватних методів наукового пошуку. Дисертант здійснив пошукову роботу з теми дослідження на достатньо високому рівні, підтвердженням цьому є методологія дослідження, доведена наукова новизна, наведені теоретичне і практичне значення. Апробація результатів дослідження підтверджена відповідними довідками, сертифікатами, публікаціями. Робота характеризується єдністю змісту, містить науково обґрунтовані та опубліковані результати дослідження, що свідчать про особистий внесок здобувача та є повно відображені у оприлюднених наукових працях. Отже, дисертація Го Сінхуа може бути рекомендована до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

(повний текст відгуку додається).

6. Обговорення дисертації учасниками засідання.

В обговоренні взяли також участь: д. пед. н., проф. Ольга БАШКІР, Олена ДРУГАНОВА, Людмила ЗЕЛЕНСЬКА, Світлана ЗОЛОТУХІНА, Олена ПОПОВА, Людмила РИБАЛКО, Людмила ШТЕФАН.

ГОЛОСУВАЛИ: Результати голосування – одноголосно.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок у такому формулюванні:

Висновок

Актуальність теми дослідження та її зв'язок із загальнодержавними планами наукових робіт. Актуальність теми дослідження зумовлена недостатньою розробленістю в педагогічній науці та практиці проблеми формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва. Основними чинниками, що доводять необхідність розробки зазначеної тематики є: підйом і активний розвиток сучасного оркестрового симфонічного виконавства у КНР; створення розвиненої інфраструктури для концертно-виконавської діяльності творчих колективів не тільки в крупних культурних мегаполісах але й у відносно менших регіональних центрах; відкриття надсучасних концертних залів і оперних театрів, проведення реформи музично-освітньої системи із використанням передового зарубіжного досвіду і

новітніх ІТ-технологій, залучення видатних іноземних митців до творчої співпраці з мистецькими колективами і навчальними закладами; організація оркестрів (як народних, так і симфонічних) у закладах вищої освіти КНР; необхідність вивчення шляхів взаємного використання досвіду формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва.

Доцільність наукового осмислення окресленої проблеми посилюється необхідністю усунення низки виявлених суперечностей, зокрема: між об'єктивною потребою суспільства в якісній підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва як керівників оркестрових колективів та наявним станом сформованості диригентсько-оркестрової компетентності випускників закладів вищої освіти КНР та України; між інтеграційними тенденціями систем вищої освіти КНР та України до світового освітнього простору та необхідністю збереження національних особливостей музичної мови та виконавських традицій для виховання зростаючого покоління; між наявністю цінних наробок з підготовки керівників оркестрових колективів у КНР та Україні та недостатньою готовністю до взаємообміну в освітній практиці.

Дисертаційна робота виконана згідно з темою науково-дослідної роботи кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди «Наукові основи і навчально-методичний супровід педагогічного процесу в закладах освіти; історико-педагогічний, компаративний та прогностичний аспекти» (державний реєстраційний номер № 0121U107474 від 22.01.2021 р.). Тему дослідження затверджено вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (протокол № 13 від 27.02.2019 р. та уточнено протоколом № 7 від 21.12.2020 р.).

Конкретний особистий внесок дисертанта в одержанні наукових результатів, що виносяться на захист.

У дисертації Го Сінхуа здійснено ґрунтовний комплексний порівняльний аналіз теорії та практики формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти КНР та України.

Дисертантом: проаналізовано та виявлено відмінності підходів до організації симфонічних оркестрів та підготовки диригентів в КНР та Україні; на основі ґрунтовного аналізу праць китайських науковців удосконалено та конкретизовано періодизацію розвитку китайської оркестрової культури; визначено диригентсько-оркестрову компетентність учителя музичного мистецтва та її структуру; проаналізовано зміст, форми та методи формування диригентсько-оркестрової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в КНР та Україні за навчальними планами вищих навчальних закладів КНР та України; обґрунтовано напрями взаємного використання досвіду формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які подані на захист, забезпечено методологічною обґрунтованістю вихідних позицій; використанням методів, що відповідають

меті та завданням дослідження; аналізом науково-педагогічних джерел та нормативно-законодавчих документів.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що вперше: здійснено комплексний порівняльний аналіз теорії та практики формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти КНР та України; розкрито сутність базових понять наукової розвідки; схарактеризовано поняття «диригентсько-оркестрова підготовка»; показано, відмінності підходів до симфонічної музики, організації симфонічних оркестрів та підготовки диригентів в КНР та Україні; визначено диригентсько-оркестрову компетентність учителя музичного мистецтва та її компоненти; узагальнено зміст програм, що спрямовані на формування диригентсько-оркестрової підготовки в Україні (Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Волинського національного університету імені Лесі Українки, Рівненського державного гуманітарного університету, Миколаївської філії Київського національного університету культури і мистецтв) та КНР (Центральної консерваторії, Китайської музичної консерваторії, Шанхайської консерваторії та Синхайської музичної консерваторії), проаналізовано концертний репертуар 6 університетських симфонічних оркестрів (Національного оркестру Хендяньської академії кіно і телебачення, Молодіжного симфонічного оркестру Східно-Китайського університету, симфонічного оркестру Шеньянського університету, симфонічного оркестру Сичуаньської консерваторії, симфонічного оркестру Китайського фармацевтичного університету, симфонічного оркестру океанологічного університету Китаю); обґрунтовано взаємне використання досвіду формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва.

Удосконалено та конкретизовано періодизацію розвитку китайської оркестрової культури.

Теоретичне і практичне значення отриманих результатів.

Теоретичне значення отриманих результатів полягає у: цілісному порівняльному дослідженні проблеми формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва; розкритті основних понять дослідження за двома напрямками: поняття, що визначають компетентісну підготовку вчителів музичного мистецтва; поняття, що розкривають диригентсько-оркестрову підготовку вчителів музичного мистецтва; узагальненні підходів до симфонічної музики, організації симфонічних оркестрів та підготовки диригентів в КНР та Україні; визначенні напрямів використання позитивного китайського та українського досвіду формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва.

Практичне значення результатів дослідження визначається тим, що робота створює передумови для подальших компаративних досліджень з формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти КНР та України. Результати дисертації впроваджено в освітній процес Харківського національного педагогічного

університету імені Г. С. Сковороди (довідка № 01/10-706 від 30.10.2023), Бердянського державного педагогічного університету (довідка № 67-01/501 від 24.11.2023), Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (довідка № 1/868 від 01.11.2023).

Матеріали дослідження доцільно використовувати у викладанні курсів «Педагогіка», «Мистецька педагогіка», «Порівняльна педагогіка», «Педагогічна майстерність» у закладах вищої педагогічної та музично-педагогічної освіти, на курсах підвищення кваліфікації педагогічних працівників, під час написання підручників і навчальних посібників із педагогіки, розробки курсів за вибором, проведення педагогічних практик, написання курсових і магістерських робіт.

Апробація результатів дослідження. Основні результати й висновки роботи оприлюднювались на засіданнях кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (2019–2022 рр.); на науково-практичних конференціях різного рівня: міжнародних — «Сучасна педагогіка та психологія: методологія, теорія і практика» (Київ, 2019), «Психологія і педагогіка на сучасному етапі розвитку наук: актуальні питання теорії і практики» (Одеса, 2021); «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика» (Харків, 2022); «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика» (Харків, 2023); всеукраїнських — «Мистецька освіта: теорія, методологія, технології» (Кривий Ріг, 2019); «Мистецька освіта у міждисциплінарному вимірі» (Харків, 2022); Мистецька освіта та естетичне виховання молоді (Полтава, 2022).

Список публікацій здобувача за темою дисертації.

Наукові праці, у яких опубліковані основні результати дослідження:

1. Го Сінхуа. Симфонічна музика як один зі стимулів якості підготовки майбутніх учителів Китаю. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Класичний приватний університет. Запоріжжя, 2019. Вип. 66, Т. 1. С. 36–39. DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2019.66-1.7>
2. Го Сінхуа, Матвеева О.О. Становлення освіти диригентів симфонічних оркестрів у КНР. Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. 2021, 57, С. 19–30. DOI: <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2021.57.02>
3. Го Сінхуа. До проблеми становлення та розвитку диригентського мистецтва в Україні. Вісник науки та освіти. Серія «Педагогіка». 2023. № 2(8), С. 305–317. DOI : [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-2\(8\)-305-317](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-2(8)-305-317)

Наукові праці апробаційного характеру

4. Го Сінхуа. Значення симфонічної музики для якісної освіти майбутніх учителів Китаю. «Сучасна педагогіка та психологія: методологія, теорія і практика»: Міжнар. наук.-практ. конф. (4 – 5 жовтня 2019 р.), м. Київ. С. 33–34.
5. Го Сінхуа. Проблема фахової підготовки китайських студентів до керівництва симфонічними оркестрами. Мистецька освіта: теорія, методологія, технології: зб. матер. II Всеукр. наук-практ. конф, м. Кривий Ріг, 14 листопада. Кривий Ріг, 2019. С. 19–20.

6. Го Сінхуа. Деякі аспекти навчання диригентів симфонічних оркестрів у КНР. Міжнародна науково-практична конференція «Психологія і педагогіка на сучасному етапі розвитку наук: актуальні питання теорії і практики». 17 – 18 грудня 2021 р., Одеса, С. 78–82.

7. Го Сінхуа. До питання історичного становлення диригентської освіти у КНР. VI Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика» / за ред. Боярської-Хоменко А. В., Попової О. В.; Харк. нац. пед. унт імені Г. С. Сковороди. Харків, 2022. С. 87–91.

8. Го Сінхуа. Симфонізація оркестрів народних інструментів у КНР, як шлях до створення національних симфонічних оркестрів. Мистецька освіта у міждисциплінарному вимірі: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Харків, 7 – 8 червня 2022 року) / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022, С. 77–79. Режим доступу: <https://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/8594/>

9. Го Сінхуа. Хуан Сяотун – засновник китайської школи диригентів симфонічних оркестрів. Мистецька освіта та естетичне виховання молоді: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (15 – 16 грудня 2022 р.). Частина 2. Полтава : Навчальнонауковий інститут культури і мистецтв. Видавничий відділ ПУЕТ. 2022. С. 53-57.

10. Го Сінхуа. Вивчення творчості видатних диригентів України як засіб формування диригентських умінь вчителів музичного мистецтва. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 16 – 18 березня 2023 р.) / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. С. 49–53.

Повнота викладу матеріалів дисертації у друкованих працях. Основні положення дисертаційної роботи повно висвітлено у 10 працях (з них 8 – одноосібні): 3 статті – у наукових фахових виданнях України, 7 тез доповідей у збірках матеріалів міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій.

Особистий внесок здобувача у працях, написаних у співавторстві, полягає у: визначенні напрямів становлення освіти диригентів у КНР, аналізі наукових розвідок [2].

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту. Дисертаційна робота Го Сінхуа «Формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти КНР та України (2005–2015 рр.)» відповідає спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана чіткою мовою, структура дисертації відповідає алгоритму проведеного автором дослідження. Зміст наукової роботи викладено українською мовою в логічній послідовності та доступно для сприйняття, адекватно використано наукові терміни. Зміст,

оформлення дисертації та кількість публікацій відповідають вимогам «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167. У процесі перевірки дисертації за програмою Unichesk визначено, що оригінальний текст складає 87,4%, схожість матеріалу складає 12,6%, що відповідає вимогам університету та МОН України.

2. За результатами проведеної експертизи про наукову новизну теоретичне і практичне значення результатів дисертації рекомендувати створення разової спеціалізованої ученої ради для публічного захисту дисертації Го Сінхуа, здобувача наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, на тему «Формування диригентсько-оркестрової компетентності вчителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти КНР та України (2005–2015 рр.)».

Головуючий на засіданні:

доктор педагогічних наук,
доцент, професор кафедри
освітології та інноваційної
педагогіки

Анна БОЯРСЬКА-ХОМЕНКО

Рецензент:

доктор педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри
освітології та інноваційної
педагогіки

Тетяна ТВЕРДОХЛІБ

Рецензент:

доктор педагогічних наук,
професор, професор кафедри
музичного мистецтва

Вікторія ТУШЕВА

Секретар:

кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри
освітології та інноваційної
педагогіки

Алла ЦАПКО

Підписано
засвідчується зав. загальним

01.11.2023р.

Лиси, Твердохліб Т., Тушевої В.
Цапко А